

Naročnine znašajo mesečno 26 Din, za
izposojstvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Kneževa ulica 5. Telefon 807.
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.

Celje: Kocnova ul. 2. Telefon 807.190.

Rokopisi se ne vračajo. - Oglaš po tarifi.

JUTRO

Upravištev: Ljubljana, Prešernova ul. 54
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Ispravnostni oddelki: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 3122
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455
Podružnica Celje: Kocnova ulica št. 2.
Telefon št. 190
Računi pri prij. št. 66. zavodih. Ljubljana
št. 11.842. Praha št. 78.180. Wies
Nr. 105.241

Reforma notranje državne uprave

Nj. Vel. kralj je včeraj podpisal zakon o novi ureditvi držav. uprave - Zakon temelji na načelih decentralizacije in popolne depolitizacije - Sistem dveh instanc - Novi nazivi in prejemki uradništva

Beograd, 19. junija p. Danes opoldne je kralj sprejel ministra notranjih del generala Petra Živkovića. Pri tej priliki je kralj podpisal zakon o notranji upravi.

Glavna načela

Novi zakon o notranji upravi sloni na naslednjih načelih:

1.) Zakon izvaja načelo koncentracije imperija, to se pravi, vse državne posle z izjemo vojaških, finančnih in sodnih poslov bodo izvrševale splošne državne oblasti.

2.) Načelo dveh instanc, to se pravi, vsi državnoupravni posli se rešujejo praviloma v dveh instancah. Proti rešitvam teh instanc ni priziva na tretjo instanco.

3.) Delokrog ministrstva notranjih del se omejuje na nadziranje. Ministrstvo samo ne rešuje nikakih zadev v prvi instanci z izjemo onih, ki so z zakonom izrecno predvidene.

4.) Uradništvo se povišuje dosedanjemu dohodku. Istočasno pa se tudi ukinja dosedanje napredovanje po avtomatičnih stopnjah. V bodoče se bo vršilo napredovanje po kvalifikaciji. Določava se, da bo enako načelo uvedeno tudi v sodni stroki za sodnike.

5.) Napredovanje uradnikov se bo poslej vršilo skoro neomejeno do najvišjih skupin in položajev. Sreski načelnik bo n. pr. lahko došel v tretjo skupino I. kategorije.

6.) Zakon predvideva posebne disciplinske predpise z disciplinskimi sodišči pri velikih županij in v ministrstvu notranjih del. V težjih primerih ostane tudi v bodoče upravno sodišče oziroma državni svet kot disciplinsko sodišče.

7.) Zakon izvaja v kar moči strogi obliki načelo popolne depolitizacije uradništva. Upravno politični uradniki, ki se bodo politično in partizanski eksponirali, bodo lahko kaznovani z denarno kaznijo, z odpustom iz službe in v nekaterih primerih z odvzemom pokojnine.

8.) Osvojeno je načelo, da sme postati politično upravni uradnik samo oseba s pravno fakulteto. Veljavnost te določbe je za enkrat suspendirana za dobo pet let.

9.) Zakon uvaža posebno stroko pomonih konceptnih uradnikov, to se pravi oseb, ki imajo maturo in strokovni izpit.

10.) Zakon osvaja posebno nazivost. V bodoče bomo imeli v notranji politični službi sekretarje, komisarje, inspektorje, svetnike, podnačelnike, župane, ministrske svetnike, pomočnike in prvega pomočnika ministra. Sreski poglavar se bo v prihodnje imenoval sreski načelnik. Župan kot šef avtonomnega magistrata se bo v bodoče imenoval mestni načelnik.

11.) Zakon osvaja načelo kaznovanja od strani policijskih oblasti za prestopke proti miru, redu in pristojnosti. Nadalje uvaža splošno kontrolo nad vsemi gospodarskimi, kulturnimi in drugimi organizacijami.

V podrobnostih prinaša novi zakon nastopne važnejše določbe:

Organizacija ministrstva

Vrhovna upravna oblast za notranjo upravo je ministrstvo notranjih del, ki neposredno ne more vršiti nobenih upravnih poslov v prvi instanci, če v to ni posebno z zakonom pooblaščen.

Pravilnike in odredbe, ki jih izdajajo druga ministrstva, morajo predhodno predložiti ministrstvu notranjih del v izjavo. V primeru konflikta in sporov odloča predsednik vlade.

Ministrstvo notranjih del bo imelo v bodoče štiri odelena: za državno zaščito, za javno varnost, upravno odeljenje in odeljenje za samoupravo.

Razen tega se ustanavlja generalni inspektorat notranje uprave za kontrolo celokupne notranje uprave.

Ministra nadomešča prvi pomočnik.

Nadzor nad posameznimi oddelki bodo vršili pomočniki. Šefi odelenj so načelniki. Oddelki imajo odseki, odseki referate. Za proučevanje načelnih vprašanj se ustanavlja v ministrstvu svet starih, ki sestoji iz načelnikov in pomočnikov.

Ministrstvo notranjih del bo izdajalo posebno službeno glasilo kot organ ministrstva notranjih del.

Podrejene instance

Organi splošne uprave so: a) veliki župani, ki se bodo v bodoče imenovali župani, njihovi uradi pa županije; b) sreski načelniki, ki bodo načelovali srezom;

c) lokalne državne policijske oblasti. Dosedanje policijske direkcije se bodo ime-

novale policijske uprave. Na čelu policijskih uprav bodo upravni policijske. V manjših mestih bodo še posebne policijske oblasti, zatem policijski komisarijati na železnih, na meji itd.

d) v avtonomnih mestih bo županovale mestni načelnik, kot šef mestnega načelstva (do sedaj magistrata);

e) občine v prenešenem delokrogu.

Župani bodo odločali o vseh onih predmetih, ki ne spadajo pred ministra. Župani bodo predstavniki kraljevske oblasti, vršili bodo nadzor nad vsemi splošno upravnimi oblastmi in ves nadzor nad samoupravami. Finančni direktorji bodo morali poročati županom o vseh razmerah in ukrepih, ki se nanašajo na javno obremenjenost.

Sreski načelnik bo vodil v srezu vse splošne uprave z izjemo onih, ki spadajo v pristojnost višjih oblasti. Občine s sedeži sreskega načelstva bodo morale nositi z ostalimi občinami dotičnega sreza izdatke za prostore, kakor tudi stroške stanovanja za sreskega načelnika in služitelja. Za stanovanje sreskega načelnika bo plačevala država stanovanjsko najemnino, ki pripada uradniku 3. skupine I. kateg. S sklepom ministrstva notranjih del se uvaža v srezu posebni službeni dnevi. V večjih srezih se lahko ustanove tudi sreske izpostave.

Magistrati mestnih občin se bodo imenovali mestna načelstva z mestnim načelnikom na čelu.

Državne lokalne politične oblasti se bodo v večini mest imenovali policijske uprave. Njihov šef je upravnik policije. Dotične občine bodo dolžne plačati izdatke za namestitve, za notranjo opremo, razsvetlavo in kurjavo ter na podlagi posebnega sporazuma še specialni prispevek za vzdrževanje osebja.

Kazenske kompetence upravnih organov

Upravne oblasti bodo smele izdajati naredben in narejenja ter v primeru njihove neizvršitve odrediti naslednje kazni:

1) Za neizvršitev ministrske naredbe 10 do 1.500 Din ali pa 1 do 30 dni zapore.

2) Za neizvršitev naredbe županov 10 do 1.000 Din kazni, ali 1 do 20 dni zapore.

3) Za neizvršitev naredb sreskih načelnikov 10 do 500 Din oziroma 1 do 10 dni zapore.

Važen je nadalje člen 74., ki daje sreskemu načelniku pravico, da sme kaznovati zaradi nedostojnega obnašanja, za rušitev javnega mira in reda, morale, dostojnosti, kakor tudi zaradi nedostojnega obnašanja napram državnim oblastim s kaznjajo 10 do 500 Din, v primeru neizterljivosti pa z zaporom 1 do 10 dni.

Proti odlokom dveh upravnih oblasti ni pritožbe na tretjo instanco. Dopusčena je samo tožba na upravno sodišče, ako to izrecno dopušča zakon o upravnih sodiščih.

Uradniški čini

Za uradnike politične uprave predpisuje zakon pravno fakulteto. Ta določba pa je zaenkrat suspendirana do 1. 1934.

Zakon uvaža položaj podžupana v 4. ali 3. skupini I. kat., ministrskega svetnika v 4. ali 3. skupini I. kat., županijskega svetnika in policijskega svetnika.

Županijski svetniki, policijski svetniki in policijski inspektorji so v 5., 4. ali 3. skupini. Sreski podnačelniki, sreski tajniki in višji policijski tajniki v 6. in 5., višji pristavi v 8., policijski upravni pripravniki pa v 9. skupini I. kat. Župani morajo biti tudi v bodoče postavljeni v 1-3, 1-3a, 1-2, 1-2a in 1-1.

Prejemki uradnikov

Prejemki uradnikov se urejajo v členih 101. in 102. Pripadajo jim plačila, stanarina in vse doklade, ki so odredene po zakonu o uradnikih. Kdor uživa stanovanje v naturi, nima pravice do stanarine. Položajne plače za 2. skupino, 3. skupino in 4. skupino I. kat. znašajo: za 2. skupino 4.500 Din, za 3. skupino 3.900 Din in za 4. skupino 1.800 Din na leto.

Glede na značaj službe političnih upravnih uradnikov se določajo posebne doklade na mesec: za 1. skupino po 4.000 Din, za 2. skupino 3.500 Din, za 3. skupino 3.000 Din, za 4. skupino 2.500 Din, za 3. skupino 2.000 Din, za 4. skupino 1.500 Din, za 4., 5. in 6. skupino polica sreskih načelnikov po 1.000 Din, za 7. in 8. skupino 600 Din in za 9. in 10. skupino političnih upravnih pripravnikov po 200 Din na mesec.

Čl. 103. določa, da izgube uradnikov, ki prejmejo slabo letno oceno, 20 % svojih prejemkov za leto dni ter se jim ta čas ne računa v rok za napredovanje. Kdor dobi v dobi dveh let zaporedoma slabo oceno, izgubi 20 % prejemkov, tretjič pa se odstrani iz službe in ako ima pravico do pokojnine, se mu v pokojnino ne vračunajo doklade po čl. 2.

Župani in sreski načelniki imajo pravico do stanovanja, kurjave in razsvetljave v naturi. Uslužbenecem iz resora notranje uprave pripada za službena potovanja naknadna povrnitev potnih stroškov po predpisih, ki veljajo za sodne nameščence.

V čl. 10. se določa, da imajo politični upravni uradniki po 35. letih efektivne službe pravico zahtevati upokojeve.

Pisarniški uradniki

Pri posameznih državnih oblastih notranje uprave se postavljajo za izvrševanje določenih poslov upravni pisarniški uradniki. Predpise o potrebni šolski izobrazbi in o upravnem izpitu bo izdal notranji minister.

Upravni pisarniški uradniki, ki so dovršili 20 let državne službe, morejo preiti iz III. v II. kategorijo, če so se v službi posebnostno izkazali ter so imeli v zadnjih treh letih odlično oceno. Kot pomožni organi, ki se v smislu tega zakona delujejo političnim upravnim uradnikom, se bodo uporabljali pri oblastih notranje uprave pomožni tajniki in pisarji. Imeti morajo vsaj srednjo šolo s trgovskim izpitom, najmanj tri leta prakse ter morajo položiti državni in strokovni izpit.

Depolitizacija upravnega osebja

V poglavju 7. se govori o depolitizaciji osebja in se v členu 118. prepoveduje političnim upravnim uslužbencom vsako izpolnjevanje strankarske pripadnosti in vsako strankarsko delovanje ter vsako strankarsko eksponiranje v kakršni koli obliki. Kdor se bo proti temu pregrešil, ga bo notranji minister kaznoval prvič z globo, drugič z odstranitvijo iz državne službe, tretjič z zmanjšanjem pokojninskih prejemkov in četrtič z odvzetjem pravice do pokojnine. Kazni izreka po zaslišanju sveta starih notranji minister v soglasju s predsednikom vlade.

Člen 119. določa, da imajo uslužbeni notranje uprave nositi uniforme, ki jih bo predpisal notranji minister.

Disciplinarni postopek

Člen 135. določa disciplinarno sodišče pri velikem županu, v notranjem ministrstvu ter upravna sodišča in državni svet. Županijska disciplinarna sodišča in disciplinarno sodišče v notranjem ministrstvu so disciplinarna sodišča 1. stopnje.

Disciplinarno sodišče v notranjem ministrstvu je disciplinarno sodišče 2. stopnje v slučajih, določenih v zakonu, upravna sodišča in državni svet pa so prizivna disciplinarna sodišča. Disciplinarna sodišča pri velikih županijah so pristojna za sojenje disciplinarnih prestopkov vseh pri velikem županu ali v podrejenih uradih stalno zaposlenih državnih uslužbenec in uradnikov do 4. skupine I. kat., disciplinarno sodišče v notranjem ministrstvu pa je pristojno za sojenje prestopkov vseh ostalih državnih uslužbenec in resora notranjega ministrstva. Za pritožbe proti sklepom županijskih disciplinarnih sodišč je pristojno disciplinarno sodišče v notranjem ministrstvu, za pritožbe proti sklepom disciplinarnega sodišča v notranjem ministrstvu pa je pristojen državni svet.

Avdijence

Beograd, 19. junija č. Danes dopoldne je kralj sprejel v avdijenci rumunskega poslanika Filodorja, nato pa našega dunajskega poslanika Miloja Milojevića, ki je pozneje posetil zunanje ministrstvo dr. Marinkovića. Poslanik Milojević se jutri vrne na Dunaj.

Konferenca ministrov

Beograd, 19. junija č. Predsednik vlade general Živković je imel danes konferenco z ministri Uzunovićem, dr. Srekićem in Boškom Jelićem. Finančni minister pa je imel konferenco z dr. Srekićem, dr. Mažuranićem ter generalnim direktorjem direkcije katastra, Stanojem Mihajlovićem.

Seaton Watson pri generalu Živkoviću

Beograd, 19. junija č. Angleški publicist Seaton Watson je dopoldne posetil ministra trgovine in industrije dr. Mažuranića, nato pa je bil sprejet od predsednika vlade generala Živkovića.

Načrt zakona o poškodovanju izročen VZS

Beograd, 19. junija č. Minister za šume Radivojević je izročil Vrhovnemu zakonodajnemu svetu v pretes načrt zakona o poškodovanju. Zakonski predlog obsega 22 paragrafov.

Sušak za Agrarno banko

Sušak, 19. junija. n. Občinska uprava je sklenila, da podpiše mestna občina za 200 tisoč Din delnice Privilegirane agrarne banke.

Grška zahvala našim mornarjem

Beograd, 19. junija p. Grški odpravnik poslov, ki nadomešča odsotnega grškega poslanika in ki je danes posetil zunanje ministrstvo dr. Marinkovića, je ob tej priliki po nalogu grške vlade izrekel zaavalo za požrtvovalnost naših mornarjev pri gašenju požara v Argostoli.

Napadi bolgarskih listov proti naši državi

Kdo je kriv incidentov na meji? - Bolgarska vlada ni sprejela naših predlogov za vzpostavitev reda na meji

Beograd, 19. junija p. Bolgarski tisk, zlasti pa list »Demokratski Zgovor«, zadnje dni ponovno napada in obtožuje našo državo zaradi incidentov na bolgarski meji. Češ, da so jih povzročili emigranti, ki prehajajo iz Jugoslavije preko meje, da naše oblasti niso intervenirale itd. Vse te vesti so popolnoma izmišljene, ker je znano da so bolgarski emigranti pobegnili v Jugoslavijo pred bolgarskim terorom in da se nanajajo koncentrirani globoko v notranjosti države tako, da nihče ne more zapustiti svojega kraja bivanja. Bolgarski listi predlagajo, naj se osnuje mešana jugoslovensko-bolgarska komisija, da bi proučila obmejne incidente ter njihove vzroke, zahtevajo pa celo mednarodno anketo v to svrhu.

Vse to pisanje bolgarskega tiska ima seveda edini namen prikriti pravo resnico, da

bolgarska vlada ne samo tolerira, temveč na vse mogoče načine podpira bolgarske bandite, ki vpadajo na naše ozemlje. Naša vlada je pri pogajanjih v Pirotu zahtevala naj se iz obmejne pasa odstranijo vse osebe, ki ne spadajo tja po svoji pripadnosti ali po svoji službi, ter odstranijo vsi banditi, ki neovirano prehajajo na naše ozemlje, zaradi česar je tudi naša vlada zahtevala pri pogajanjih ustvaritev obmejne pasa, širokega 10 km. Naših predlogov bolgarska vlada ni sprejela, kar očividno ne spada v njen račun ustvaritev miru na naši meji. Zato vsekakor ukrepi, kakor jia predlaga bolgarski tisk, pred vsem osnovanjem kakih posebnih komisij za proučitev obmejnih incidentov, ne morejo popraviti odnosajev z Bolgarsko ni vzpostaviti zaželenega mira na meji.

Važen sestanek Stresemanna z Briandom

Stresemann je posetil Brianda na Quai d'Orsayu in je razpravljal z njim o izvedbi pariške reparacijske pogodbe in sklicanju konference vlad - Važni seji francoske zbornice in senata

Pariz, 19. julija as. Danes jutraj ob 9.30 je došel iz Barcelone v Pariz nemški zunanji minister dr. Stresemann v spremstvu svoje žene in državnega tajnika ministrstva zunanja zadev Schuberta. Na kolodvoru sta ga pozdravila nemški in španski poslanik in kabinetni šef ministra Brianda. S kolodvoru se je Stresemann odpeljal v spremstvu nemškega poslanika v hotel.

Točno opoldne je prisel Stresemann na »Quai d'Orsay«, kjer so ga takoj odvedli v zasebno pisarno Brianda. Tamkaj se je vršil med obema državnikoma enourni intimni razgovor. Ob 13. sta odšla Briand in dr. Stresemann v veliko jedilnico na zajutrek, ki se ga je udeležilo tudi več ministrov. Ob 14. je prisel tjakaj tudi ministrski predsednik Poincaré, ki je imel z dr. Stresemannom v navzočnosti Brianda polurni razgovor. Po razgovoru se je vrnil dr. Stresemann v spremstvu nemškega poslanika v. Hotscha v hotel.

Po razgovoru Poincareja s Stresemannom je dal minister Briand zbranim novinarjem krajsjo izjavo, v kateri je izjavil, da je bila glavna snov njegovih in predsednika Poincareja razgovorov z nemškim zunanjim ministrom izvedba pariške reparacijskega sporazuma. Dalje je bilo sklenjeno, da se bodo sporazumno vršili v bodoče razgovori za sklicanje politične konference vlad, ki bo uredila razna po ugodnem zaključku reparacijskih pogajanj nastala aktualna vprašanja. O tej politični konferenci vlad so se na teh razgovorih vršili samo načelni razgovori, nista pa bila ugotovljena niti datum niti kraj, kjer se bo konferenca vršila. Mogoče pa je, da se bo konferenca pričela že v prvi polovici julija v Lausanni.

Dr. Stresemann potuje ob 20. uri iz Pariza. Po razgovoru z zunanjim ministrom dr. Stresemannom je imel Briand kratek razgovor s člani vlade. Nato je odšel v spremstvu finančnega ministra v zbornico, kjer so se ob 15. pričele seje finančne in zunanje-politične komisije, na katerih bosta oba ministra podala izjave, o Youngovem načrtu in ratifikaciji pogodbe o dolgovi. Za to sejo so bile uvedene izredno stroge mere, da se prepreči indiskrecije.

Komentarji francoskega tiska

Pariz, 19. junija d. Sestanek med dr. Stresemannom in Briandom komentira zelo obširno francoski tisk in posebno naglašajo, da se je z nemškim zunanjim ministrom to pot sestal zopet Poincaré. Vsi listi menijo, da so bili razgovori med Briandom in Stresemannom zelo velike važnosti in da se bodo v kratkem videli posledice tega sestanka. Nekateri listi odgovarjajo ob tel prilik, na očitke Angležev, da se Francija poslednje čase preveč na lastno roko dogovarja z Nemčijo, da je bila baš Anglija ona, ki je pričela voditi razgovore z Ameriko na svojo pest, brez predhodnega obvestila Pariza. Pri tem izraža list »Echo de Paris« ponovno svojo sumnjo, da mislita predsednik Hoover in predsednik Macdonald, na skorajšnji revizijo Versalske pogodbe, ki jo mislita pripraviti, ne da bi se ozirala na mnenje držav, ki bi bile s kakršnimkoli činom za izpremembo te, za ocvanje svetovnega mira prevažne pogodbe, najbolj prizadete.

Madžari sanjajo o rumunski vojni nevarnosti

Nepotrebna svarila madžarskega tiska - Madžarska vojska je pripravljena na vsak napad

Budimpešta, 19. junija. s. O pisanju rumunskega tiska napram Madžarski piše »Pester Lloyd« v uvodniku: Če bi Rumunija napadla Madžarsko bi imela na podlagi čl. 16. pakta Društva narodov posla ne samo z Madžarsko, temveč z vso Evropo. Razen tega ima danes Madžarska, armada, ki je, ako ne po številu in oboroženi sili, toda gotovo po svojem vzornem vojaškem duhu močna dovolj, da bi morebitni vsak napad, kljub premoči vzdržala vsaj toliko časa, kolikor bi potrebovalo Društvo narodov, da bi izvedlo svoje sankcije. Od rumunske vlade pa pričakuemo, da bo opozorila rumunsko javno mnenje na nevarnosti te časopisne kampanje, ki bi lahko privedla do mednarodnega spora. V nasprotnem primeru pa se bo le težko otrešala sumnje, da te grožnje molče trpi in da se za njimi skriva na-

men, doseči skorajšnji prelom optantskih pogajanj na Dunaju.

V sličnem smislu odgovarjajo na pisanje rumunskega časopisa, tudi ostali madžarski listi, ki so samo še bolj bolebiti in že kar vidijo madžarsko troboinico vzhirati na karpatskih prelazih. Iz vsega pisanja madžarskega tiska je sklepati, da madžarski narod, kar gori bojaželostni in da bi raje danes, kakor jutri udaril proti svojim namišljenim sovražnikom. Najsi so le ti zagrešili samo to, da so osvobodili svoje pod madžarskim jarmom na smrt mučene brate in jih v poslednjem hipu rešili pred narodno smrtjo, ki so jo danes tako svobodoljubni in za vse dobro vneti madžarski vitezi, pripravljali s svojo nasilno sistematično madžarizacijo, ki jo je obsojal ves kulturni svet.

Madžarska ratificirala Kelloggov pakt

Budimpešta, 19. jun. g. Poslanska zbornica je danes razpravljala o Kelloggovi pogodbi in jo ratificirala. V debati je izjavil poslanec Julij Lakatos, da je bila demarša Male antante neupravičena, ker sploh ni padla z madžarske strani grožnja z vojno. Poslanec Lukasz je dalje naglašal, da ima Kelloggova pogodba v sedanjih razmerah samo moralčen pomen. Pričakovati pa je, da se bo vpliv Macdonaldovega režima pokazal tudi v tem, da bo Kelloggova pogodba nudila resnične sankcije.

Pasivnost ameriške trgovinske bilance

Newyork, 19. junija. Ameriška trgovinska bilanca je od 1. aprila 1926 zopet prvič za mesec maj pasivna, ker je presejala vrednost uvoza izvoz za celik 14 milijonov dolarjev. Vest o pasivnosti trgovinske bilance je ameriške gospodarske kroge zelo presenetila.

Spremembe v vodstvu čl. vojske

Praga, 19. junija h. Kakor znano, je bil v ponedeljek dovoljen daljši dopust šefu političnega predsedstva v obrambnem ministrstvu generalu Vejnerku. Sedaj govore, da namerava odstopiti tudi generalni inspektor češkoslovaške armade general Podhajsky. Kakor je izvedel vaš dopisnik, ta dva odstopa visokih vojaških funkcionarjev nista v zvezi z Faloutovo afero. Povod za odstop Vejnerka so dale nekateri indiskrecije, ki jih je zakrivil za odstop generala Podhajskega pa okolnost, da kot vrhovni inspektor armade ni prejel navodil za vršenje svoje dolžnosti.

Splošna stavka v Pireju

Atene, 19. junija. Stavka na parnikih inozemskih prog je postala splošna.

Največji denarni zavod v Jugoslaviji

Važne izjave komisarja dr. Djuričica – Priv. agrarna banka bo začela poslovati s 400 milijoni in bo kmalu dosegla eno milijardo glavnice

Beograd, 19. junija r. »Vreme« objavljiva razgovor s komisarjem Privilegirane agrarne banke dr. Djuričicom o pomenu Priv. agrarne banke in o vpisovanju delnic. Dr. Djuričic je izjavil med drugim:

»Dosedanji uspeh podpisovanja delnic presega vsa naša pričakovanja. Največja zasluga za to gre Glavnemu združenemu savezu, ki šteje nad 6000 zadrug in ki je potom njih za zavod zainteresiral vse kraje države.

Vpis delnic bo v smislu zakona zaključen 22. junija. Če bi imeli daljši rok, bi mogli najti še mnogo več kapitala. O ustanovitvi Agrarne banke sem obvestil inozemstvo in stopil v stike z velikimi inozemskimi bankami in našimi konzulati. V inozemstvu vlada veliko zanimanje za našo banko. Mnogi inozemski bančniki nam že nudijo svoje finančne usluge.

Doslej je bilo vpisanih za kakih 350 milijonov delnic. Uverjeni pa smo, da

bomo pričeli poslovati z začetnim kapitalom najmanj 400 milijonov Din. S takim kapitalom Agrarna banka lahko računa na velike kredite doma in v inozemstvu, doma pred vsem pri Narodni banki. Državni hipotekarni banki, pri Poštni hranilnici, zatem potom hranilnih vlog in rednih bančnih sredstev, v inozemstvu pa z bančnimi krediti in z emisijo dolgoročnih obligacij. Na ta način bomo lahko dali tudi doma dolgoročne hipotekarne kredite.

Glede naše banke je važno to, da tvorijo kmetije v naši državi 72% vsega prebivalstva. Zato je uspevanje kmetovalcev pogoj za uspešno napredovanje vseh ostalih stanov. Jasno je, da bo Agrarna banka največja banka v državi. Ako se še upošteva, da bo privilegirana, potem si lahko mislimo, kako važna bo njena bodoča vloga. Nadejamo se, da bo končni kapital Agrarne banke znašal 1 milijardo Din.

Samo tri dni še imate časa, da vpišete delnice Agrarne banke! – Prečitajte prospekt na zadnji strani današnje številke!

Boj za ratifikacijo reparacijskih dogovorov

Odpor nemških nacionalcev proti ratifikaciji pariške reparacijske pogodbe

Berlin, 19. junija. Nemški nacionalci nadaljujejo ogorčeno borbo proti ratifikaciji pariške reparacijske pogodbe. Zdi se, da hočejo na vsak način iz tega vprašanja skovati politični kapital in z dobro premišljeno demagoško agitacijo priboriti nazaj med nemškimi ljudstvom izgubljene pozicije. Nacionalistični listi objavljajo dolge članke, v katerih silovito napadajo vlado in ji očitajo, da je izrazila s posebnim pismom državnega kancelarja Frankena-Müllerja željo, naj nemška delegacija pristane na zavezujoče ponudbe. Nemška vlada demantira to trditve in izjavlja, da je bila nemška delegacija pri svojih ukrepih popolnoma neodvisna. Nemški nacionalni tisk se z demantijem vlade ne zadovoljuje in nadaljuje borbo za neratifikacijo pariške pogodbe. Dobro poučeni krogi trdijo, da ni iskati vzroka tej akciji nemških nacionalcev samo v njihovi želji po lastnem ojačanju v traji politiki, temveč tudi v stremelju, indirektno prisiliti predsednika republike Hindenburga, da bi se izjavil, ali soglašal s sklepi pariške konference. Nemški nacionalci namreč mislijo pri bodočem zasedanju nemškega parlamenta predlagati

odložitev debate in ratifikacije pariške pogodbe za dva meseca. Za to je potrebna tretjina glasov vseh v parlamentu izvoljenih poslancev. Obstoji pa možnost, da vlada apelira na državni svet za priznanje nujnosti ratifikacije reparacijske pogodbe, s čimer bi propadel nacionalistični predlog za dvomesečno odložitve. V tem primeru bi državni predsednik odločil, ali se razpravlja o ratifikaciji pariške pogodbe takoj ali pa šele čez dva meseca. Predsednik pa tudi lahko na podlagi nemške ustave odredi ljudsko glasovanje, ali se ratificirajo pariške pogodbe ali ne. Prav to pa si nemški nacionalci najbolj žele, ker bi dobili s tem priliko za široko demagoško akcijo med nemškim prebivalstvom.

Washington, 19. junija. Predsednik Hoover je izjavil, da Youngov načrt ne bo predložen ameriškem kongresu v obdobju. Le v primeru, ako bi bile ameriške države pripravljene znižati svoje zahteve glede na zasedbene stroške, bi se naprosil kongres, naj pooblasti vlado za tak korak. Hoover poudarja, da Zedinjene države niso signatarke Youngovega dogovora.

Obsodba generala Gajde, voditelja češko-slovaških fašistov

Zaključek zadeve z vlomom v stanovanje svetnika dr. Vorela General Gajda obsojen na 2 meseca poostregega zapor

Praga, 19. junija. s. Bivši šef generalnega štaba Rudolf Gajda, se je moral danes pred okrožnim kazenskim sodiščem v Pragi zagovarjati zaradi skrivne vpradi fašistov v stanovanje ministerialnega svetnika, v obrambnem ministrstvu, dr. Vorela dne 23. avgusta 1927. Fašisti so se hoteli takrat polastiti nekaterih disciplinarnih aktov proti Gajdi, v glavnem pa pisma, ki ga je poslal predsednik republike svetniku dr. Vorelu. V ta namen so organizirali vlom v stanovanje imenovanega svetnika, ki se ga je udeležilo šest članov češke fašistične stranke. Po izvršenem vladu in premetanju po stanovanju, so se odpravili fašisti v sedež organizacije, kjer so izročili ukradene dokumente. Pozneje so se udeleženci te akcije med seboj sporekli, nakar

je pričel objavljati eden od njih različna razkritja o akcijah čeških fašistov, pri čemur je iznesel tudi težke obdolžitve proti voditelju fašistov, generalu Gajdi. Državno pravdnstvo je pričelo zadevo zasledovati in dvignilo obtožnico proti Gajdi in tovarišem. Vršile so se že dve obravnavi, pri katerih so bili vsi udeleženci vladu v stanovanju dr. Vorela kaznovani, dočim je bila obravnava proti Gajdi preložena do danes, ko je bil po dolgotrajnem zaslišanju spoznan tudi general Gajda kriv, ker je pomagal pri zločinu zatajevanja indicijev. Glede na to je bil brezposojno obsojen na 2 meseca zapor, poostregega s postom in na povračilo sodnih stroškov. Dr. Branzowsky, ki je bil obdožen sličnega zločina je bil oproščen.

Pomorska razorožitvena konferenca

Washington, 19. junija. d. Po vesteh Reuterjevega urada, bodo najbrže pozvane na razorožitveno konferenco tudi Francija, Italija in Japonska, vendar pa nekateri krogi pričakujejo, da bosta Francija in Italija, odklonili ponudbo za sodelovanje na pomorski razorožitveni konferenci. Na vsak način pa bosta Anglija in Amerika, tudi v tem slučaju obravnavali vprašanje pomorske razorožitve, toda samo v svojem delokrogu.

Washington, 19. jun. g. Senator Tydings iz države Maryland, je stavil v reprezentantski zbornici zakonski predlog, ki pozivlje predsednika, naj skliče svetovno razorožitveno konferenco. Cilj te konference naj bi bil razorožitev na kopnem, na morju in v zraku.

Jubilej bolgarske Narodne banke

Sofija, 19. junija. g. Danes se je vršila v vojaški kazini svečana proslava 50. letnice obstoja bolgarske Narodne banke. Proslave se je udeležil kralj Boris, dalje člani vladne in številni zastopniki finančnega in gospodarskega sveta. Slavnostno sejo je otvoril ministrski predsednik Ljapčev, nakar je v odsotnosti finančnega ministra Molova, postal guverner Narodne banke, Ivanov v slavnostnem govoru obširen pregled o delovanju Narodne banke in naglasil njen pomen za razvoj bolgarskega gospodarstva.

Plačilne težkoče francosko-rumunske banke

Beograd, 19. junija p. Iz Bukarešte poročajo, da je banka Franco Roumaine došla v velike plačilne težkoče in da je zaprosila sodišče, naj se ji določi moratorij za izplačila. Kapital banke znaša 120 milijonov lejev, vendar pa aktivna dosti presegajo pasiva.

Zadušnice za žrtvami 20. junija

Šibenik, 19. junija n. Jutri se bo v katedrali sv. Jakoba vršila svečana zadušnica za pokojnim Stjepanom in Pavlom Radićem in Girom Basarićkom. Svečane zadušnice bodo tudi v vseh drugih večjih krajih Dalmacije.

Sarajevo, 19. junija n. Tukajšnje kulturno društvo »Napredak« priredi z ostalimi hrvatskimi društvima jutri v katoliški katedrali zadušnico za pokojnim Stjepanom in Pavlom Radićem in Girom Basarićkom.

Zagreb, 19. junija č. Jutri ob 10. bo v stolni cerkvi zadušnica za žrtve lanskega 20. junija. Njihovi grobovi na Mirogoju bodo jutri ves dan razsvetljeni.

Reparacijska plačila Jugoslaviji

Pariz, 19. jun. p. Letna kvota, ki jo bo prejela Jugoslavija od Nemčije za reparacije, znaša 84 milijonov zlatih mark. Od tega se bo odtegovalo 11.600.000 zlatih mark za razne dolge in odškodnine, tako da bo naša država prejela 72.400.000 zlatih mark letno. To vso tobo Jugoslavija prejela 59 let, kar znaša skupaj 3 milijarde 700 milijonov zlatih mark ali okrog 50 milijard dinarjev.

Velika pevška slavnost v Beogradu

Beograd, 19. jun. p. V nedeljo 23. t. m. bo v Beogradu svečana proslava 75letnice obstoja Prvega beogradskega pevškega društva. K tej proslavi bodo došla v Beograd množtevilna pevška društva iz vse države, ki jim bo v soboto prirejen svečan sprejem. V nedeljo dopoldne se bo vršil sprevod vseh pevskih društev po mestnih ulicah z zastavo na čelu. ki jo je Prvemu beogradskega pevskemu društvu poklonila kraljica. Združena pevška društva bodo pred kraljevskim dvorom odpevala tudi neke pesmi. Popoldne se bo vršila slavnost na akademiji, zvečer pa koncert. V ponedeljek bodo tekme pevskih društev za državno prvenstvo. Najboljše pevsko društvo bo prejelo kraljevo darilo – zlato liro. Minister za promet je dovolil vsem udeležnikom pevške svečanosti v Beogradu dopust za vožnjo na železnikah.

Kongres Jadranske Straže

Split, 19. junija n. Kakor znano, se bo letošnji kongres Jadranske straže vršil 27. in 28. t. m. v Sarajevu. Na kongresu bo izvoljen nov predsednik, ker je predsedniško mesto izpraznjeno po smrti Jurija Binkinija. Čuje se, da je najresnejši kandidat za predsednika Jadranske straže bivši splitski župan dr. Ivo Tartaglia.

Albanski konzulati v Jugoslaviji

Beograd, 19. junija p. Iz Tirane poročajo, da namestnik albanske vlade osnovati svoja konzulata na Cetinju in v Dubrovniku v svrhu lažjega potovanja v Albanijo.

Pogajanja med Rumunijo in Jugoslavijo

Beograd, 19. junija p. Naš poslanik v Bukarešti Colak Antić ureja skupaj z direktorjem trgovskega oddelka v ministarstvu zunanjih del Predičem gradivo, ki bo proučeno z zastopniki rumunjskega ministarstva za poljedelstvo in ki naj služi pospešitvi in dokončanju še preostalih pogajanj med Jugoslavijo in Rumunijo. Večina teh pogajanj se nanaša pred vsem na gospodarska in poljedeljska vprašanja.

Vroča črnogorska kri

Kotor, 19. junija n. Črnogorec Vuksan Stanković, se je pravdal zaradi nekega dolga z Gjuro Kalugjerovićem, ki je istotako Črnogorec. Danes sta se oba nasprotnika sestala pred sodiščem, kjer je Stanković napadel Kalugjerovića najprej z nožem in ga ranil, nato pa udaril z gorjačo po glavi, da se je zgrudil nezavesten. Stanković je napadel tudi policijskega stražnika Petrovića, ki je skušal posredovati. Bil je aretiran in izročen državnemu pravdnstvu.

Rodbinska tragedija v Zagrebu

Zagreb, 19. junija. č. Danes ob 3. popoldne se je na Savaški cesti v bližini tramvajске remize ustrelil iz revolverja v svoji lopu za prodajo kruha in sadja 38 letni Ivan Silih. Ker je izvršil samomor v času, ko je bil na ulici promet zelo velik, se je zbrala pred prodajalno velika množica ljudi. Pred tremi meseci je skušala izvršiti samomor Silihova žena, ki si je prestrelila prsa. Ostala je slučajno pri življenju, ker je krogi prodrla samo milimeter pod srcem. Po svojem ozdravljenju se je Silihova vrnila k možu, ki ga je pa pred nekoliko dnevi zopet zapustila. Zdi se, da je to vzrok samomoru Silih.

Poskušen samomor deklice

Zagreb, 19. junija. č. Dava ob 6. ei je v Palmotičevi ulici št. 8 Zora Ankićeva prerezala s kuhinjskim nožem žilo na levi ruci. Padla je takoj v nezavest in ko so domači začuli ropot in prihitele k njej, so jo našli v mlaki krvi. Poklicali so rešilni oddelek, ki jo je prepeljal v zakladno bolnico, kjer so ji še pravočasno rešili življenje. Ankićeva je stara 23 let.

Odlikovani preoceanjski letalci

— Pariz, 19. junija. Francosko ministarstvo za letalstvo je odlikovalo francoske letalce, ki so z »Rumenim pticom« preleteli ocean s križem častne legije.

Boji med črnici in belci v južni Africi

— Durban, 19. junija. Izgredi med črnici in belci se nadaljujejo kljub ostrim odredbam policije še vedno. Tako je bilo prišlo večeraj na več krajih do ponovnih spopadov, v katerih sta bila ubita dva belca in štirje zamorci. Težje in lažje ranjenih je nad 100.

Nova uredba o odpiranju in zapiranju

Od ministra socijalne politike podpisana uredba postavlja za vso državo enotna načela, pripušta pa veliko svobodo za vpoštevanje lokalnih razmer

Beograd, 19. junija r. Na podlagi čl. 6. in 13. zakona o zaštiti delavcev in po zašlišanju trgovskih, industrijskih, obrtniških in delavskih zbornic je minister socijalne politike dr. Drinković podisao uredbu o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtniških obratov in o delovnem času pomožne osebe. Glavne splošne določbe nove uredbe so:

Po čl. 1. morajo biti vsi trgovski in obrtniški obrati v državi ne glede na to, ali pripadajo privatnim osebam ali javnim korporacijam, ali je zaposleno v njih pomožno osebje ali ne, zaprti v času od 20. pa do 5. ure, v kolikor niso izrecno določene izjeme za posamezne obrate.

Od 12. do 15. oziroma brvnice od 11. do 16. morajo biti vsi trgovski in obrtni obrati zaprti najmanj eno uro, v kolikor niso določene izjeme.

Po čl. 2. more pristojna oblast izjemoma odrediti, da smejo biti trgovski obrati v vseh odprtih tudi prej ali kasneje ter dalje, kakor je zgoraj predpisano. Ta določba se more uporabiti tudi za trgovske in obrtniške obrate v trgovih in mestih z največ 5.000 prebivalci. Preko polidneva morejo biti v teh krajih obrtniški obrati odprti, dočim ima za trgovske obrate to določiti pristojna oblast oz. zašlišanju delodajalskih in delavskih zbornic. Obrtniški obrati v vseh morejo biti odprti neomejeno, ker zanje ne veljajo določbe te uredbe o odpiranju in zapiranju v delovnih dnevih.

Po čl. 3. morajo biti v primorskih krajih, kjer bi klimatične razmere zahtevale, vsi obrati, omenjeni v čl. 1. uredbe, zaprti poleti v kolikor niso določene izjeme, vsaj v času od 23. do 4. jutraj za obveznostjo zapiranja preko polidneva, kakor je določeno v čl. 1. To velja tudi za kopališča in letovišča, vendar pa samo za čas sezone.

Čl. 4. Pred časom, določenim za odpiranje trgovskih in obrtniških obratov v čl. 1. in 3., se morejo odpirati največ eno uro prej pekarski, mesarski, klobasičarski, brivski in frizerski obrati, samostojne prodajalnice tobaka ter kavarniški, gostilniški in hotelski obrati.

Po čl. 5. smejo biti izjemoma preko polidneva odprti naslednji obrati:

- 1.) kavarniški, gostilniški in hotelski obrati, prodajalne vina na drobno, javne kuhinje, trgovine, ki se bavijo s postrežbo gostov s hladnimi jedstvinami, z mlekom, mlečnimi proizvodi in slaščicami, medicinskimi proizvodi, kakor tudi obrati, ki se bavijo izključno s prodajo svežega sadja in zelenjave;
- 2.) samostojne male prodajalnice tobaka;
- 3.) prodajalne kruha, pekarije in slaščičarne;
- 4.) podjetja za prenos, vtvorjanje in iztovorjanje blaga na železnikah ali v rečnih in morskih pristaniščih;
- 5.) bančna in zavarovalna podjetja;
- 6.) podjetja za prevoz blaga z vozovi ali čolni;
- 7.) poulična prodaja in krošnjarijenje;
- 8.) avtomatizirani obrati, ko je potrebno izvršiti neodložljivo in nujno popravilo vozov in letal ali jih preskrbeti s potrebnimi deli;
- 9.) vsi trgovski in obrtniški obrati na ozemlju Bosne in Hercegovine in na Sušaku;
- 10.) brivski, frizerski in vslavarski obrati v soboto in na dan pred praznikom.

Ostali trgovski in obrtni obrati smejo biti odprti začasno v naslednjih primerih:

- 1.) ako se mora delo preko polidneva neizogibno nadaljevati, da bi se preprečilo nokvarjenje blaga, izpostavljenega atmosferskim vplivom;
- 2.) v dneh letnih in mesečnih selmov;
- 3.) v dneh nedeljskih selmov, ako jih ni več kakor trije;
- 4.) kadar se vrši preseljevanje obrata;
- 5.) v primorskih krajih, kadar pridejo izletniške ladje;
- 6.) Odhrena za slučate na točki 1. in 4. tega odstavka daje pristojna upravna oblast I. stonnie.
- 7.) Po čl. 6. se more dovoliti no zaslišanju prizadebit delodajalskih in delavskih organizacij dotičnega mesta, da smejo biti naslednji obrati no času, določenem v čl. 1. in 3. uredbe odprti:

- 1.) samostojne male prodajalnice tobaka, brvnice, pekarije, mesnice, žvečerice, kolonialne delikatesne trgovine, prodajalnice živih in mešanih blaga, v kolikor v dotičnem kraju ni kakega tovrstnega javnega obrata;
- 2.) Vsi ostali trgovski in obrtni obrati v soboto in na dan pred takim praznikom, ko morajo biti ves dan zaprti.

Nalveč dve uri:

- 1.) Brvnice in obrati za nego telesa, podjetja za likanje perila, čistjenje in hrvanje oblek v soboto in na dan pred takim praznikom, ko so obrati ves dan zaprti;
- 2.) Vsi trgovski in obrtni obrati: a) na dan pred božičem, veliko nočjo in hinkošti, na dan pred velikim nočkom in hiraom v krajih, kjer vsaj tretjina prebivalcev pripada židovski, odnosno muslimanski veroizpovedi b) v dneh letnih in mesečnih selmov c) na dan pred velikimi narodnimi zbiri ob priliki proslav verskih, nacionalnih ali humanih ustanov, kadar se za to nakaže posebna potreba. Za ta slučaj je potrebna odločitev pristojne upravne oblasti I. stonnie.

Nalveč do 22. ure:

- 1.) Obrati za postrežbo gostov s hladnimi jestvinami in alkoholnimi piiačami, slaščicami, cvetličarna, podjetja, ki se bavijo izključno s prodajo svežega sadja in zelenjave ter žvečerice prodajalnice v krajih, kjer je čas za odpiranje in zapiranje določen v smislu člana 1. navedbe.

Po predpisih navedene upravne, oziroma policijske oblasti:

- 1.) Kvarniški, gostilniški in hotelski obrati, podjetja, ki se bavijo izključno s točenjem alkoholnih piiač, javne kuhinje, podjetja, ki se bavijo izključno s postrežbo gostov z brezalkoholnimi piiačami, mlekom, mlečnimi proizvodi in slaščicami, To velja tudi za obrate v krajih, omenjenih v členu 3. uredbe. Vsi ti obrati ne morejo v ženi, ko je prodaja živih zabranjena, prodajati hladnih jedstvin in anlih drameca blaga za porabo izven prodajalnega lokala.

Neomejeno morejo biti svečer otvorjeni vsi trgovski in obrtni obrati:

- 1.) v slučaju višje sile;

- 2.) kadar je potrebno preprečiti gotovo škodo, ki preti dotičnemu obratu;
- 3.) v slučaju sestavljanja inventarja obrata;
- 4.) v slučaju preseljevanja obrata;
- 5.) za čistjenje obrata in prirejanje izločb;
- 6.) za prevoz blaga z vozovi ali čolni, utovaranje in iztovaranje ladij, prevoz lahko pokvarljivega blaga, živine in perutnine na trg ali za nadaljnji transport z železnico ali ladjo.

Za primere pod točko 3. in 4. je potrebno dovoljenje pristojne upravne oblasti. V vseh teh primerih ni dovoljeno prodajati blaga.

Po § 7. more veliki župan na predlog delodajalskih in delavskih organizacij dovoliti še največ za 20 dni v letu, da smejo biti trgovski in obrtni obrati v posameznih krajih zvečer največ dve uri odprti še po času, določenem v členu 1. in 3. uredbe, največ za 10 dni na leto pa da morejo biti odprti tudi dalje n. pr. pred božičem, na zlato nedeljo itd.

Po členu 8. je po 18. uri prepovedano vsako izvrševanje ambulantskih obratov n. pr. dežnikarjev, piskrovezov, steklarjev, brusarjev itd. po ulicah in hišah, poulična prodaja, krošnjarijenje po ulicah in v hišah, kjer je to po obetočjih zakonih dovoljeno in v kolikor niso v naslednjem določene izjeme.

Po členu 9. se smejo po času, določenem v členu 1. uredbe za zapiranje obratov, zvečer prodajati do 22. samo časopisi, pečen koštanj, brezalkoholne piiače, sladolei ter sveže in posušeno sadje. V javnih lokalih se smejo prodajati islatoko do 24. zvečer časopisi, cvetje, kočevski proizvodi, predelano in sveže sadje pa ves čas, dokler so javni lokali odprti.

Veliki župani morejo glede na krajevne potrebe skrajšati ta čas v posameznih krajih, prav tako pa morejo dovoliti v tem času tudi prodajo kakega drugega predmeta, čigar prodaja je zakonito dovoljena.

Po členu 10. določbe čl. 1. in 3. uredbe ne veljajo:

- a) za lekarnice;
- b) za prodajalne listov in za brvnice na železnikih postajah, kakor tudi za prodajo kolačev, tokolade in sličnega blaga na železnikih peronih in izletniških ladajah;
- c) za prodajo čokolade, kolačev, čaja in sličnega blaga c bioskopih, koncertnih dvoranah, gledališčih, veselilnih in sličnih lokalih, ko se prodaja teh predmetov vrši v prostorih, v katere morejo priti samo osebe, ki so plačale vstopnico;
- d) za preskrbovanje ribiških čolnov in ladij na prehodu z živili, premogom, bencinom, petrolejem in sličnim blagom;
- e) za popravilo motornih voz in letal v slučaju nenadne poškodbe in za njihovo preskrbo z mazilom, bencinom ali električnim tokom, kakor tudi z rezervnimi deli;
- f) za obrtna podjetja za zgradbo plovih objektov.

Ob nedeljah in praznikih morajo biti po členu 11. vsi obrati, omenjeni v členu 1. uredbe, ves dan zaprti, v kolikor ne spadajo pod določbe člana 10. uredbe.

V nadaljnjih določbah govori uredba o izjemah v odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtniških obratov ob nedeljah, o praznovanju državnih praznikov, v drugem poglavju o delovnem času pomožne osebe, nadalje o zaštiti mladolletnih in pomožne osebe ter o kaznih za razne prestopke.

Uredba je stopila v veljavo z današnjim dnem.

Strašna železniška nesreča v Belgiji

Bruselj, 19. jun. s. Davi se je pripetila pri Grammontu težka železniška nesreča, ki je zahtevala 37 človeških žrtve, med njimi 9 mrtvih in 28 težje in lažje ranjenih. Delavski vlak, ki je vozil proti Gentu je skočil s tira, nakar je privozil iz nasprotni strani drug delavski vlak, ki je prevozil iztirjene vagonne. Ponesrečenci so večinoma delavci, ki so se peljali v tovarne na delo, in vozno osebje.

Plaz podsul 30 oseb

Newyork, 19. jun. g. Iz Bogote poročajo, da se je v kolumbijskem ozemlju Cagmeta utrgal zaradi velikega naliva plaz, ki je ubil 30 oseb, številne pa ranil. Plaz je za jezil reko Quilicce, ki je zaradi tega prestopila bregove. V mestu Seville je nastala velika poplava, ki je uničila velik del mesta. Zahtevala je tudi 40 človeških žrtve, nad 100 oseb pa je bilo ranjenih.

ČSR in Nemčija za Davisov pokal

Praga, 19. jun. h. Danes sta bili odigrani prvi singleigri v semifinalu za Davisov pokal med Češko-slovaško in Nemčijo. Macenauer je izgubil proti Moldenauerju s 3 : 6, 4 : 6 in 6 : 8. Menzel pa zmagal nad dr. Landmannom 6 : 3, 3 : 6, 0 : 6, 6 : 4. Stanje 1 : 1.

Velikanski požar v Berlinu

Berlin, 19. junija. Večera popoldne je v kemini tvornici v predmestju Moabiten izbruhnil velikanski požar. Obstojijo bolzena, da je zgorelo v plamenih 30 oseb, ki se niso moge rešiti iz višje ležečih nadstropij.

Kuga v Carigradu

Carigrad, 19. junija. V Galati su ugotovili 4 primere kuge. Dve osebi sta umrli.

Poljski polet preko oceana

— Milan, 19. junija. Poljski nadškof Hlond je blagoslovil italijanski zrakoplov »Caproni«, na katerem bosta prihodnji tedna nastopila dva poljska letalca preko-oceanski polet iz Evrope v Newyork.

Slepi potnik z »Rumenega ptica« mora domov!

Paris, 19. junija. s. Listi poročajo, da se bo slepi potnik »Rumenega ptica«, Schreiber, na željo ameriškega poslanika danes vkrcal za povratek v Ameriko.

ter se cen. občinstvu tudi s

Hmeljski trg

Zatoc, 19. junija h. Tendence mirna, promet v Zatocu in na dečeli nezmenen. Cene 700 do 900 Kz.

Sport

Proslava ŽSK Hermes

V dneh od 28. do 30. junija praznuje ŽSK Hermes 10 letnico svojega obstoja. Program te proslave je naslednji:

1. V petek 28. junija popoldne turnir 4 juniorskih moštev.
2. V soboto 29. junija popoldne nogometni turnir (1 kolo) železničarskih sportnih klubov iz Subotice, Zagreba, Maribora in Ljubljane za pokal g. ministra za promet.
3. V nedeljo 30. junija popoldne slavnostni občni zbor v magistratni dvorani, popoldne pa finale nogometnega turnirja. Zvečer ob 20. uri se bo vršil slavnostni večer, na katerem se bodo zmagovalcem razdelila darila in diplome.

Turnir za JNS

Tekmujejo Primorje, Ilirija, Hermes, Slovan. LNP izvede v nedeljo 23. t. m. na sportnem prostoru SK Ilirije nogometni turnir v korist JNS, ki se ga udeležijo s svojimi kompletnimi 1. moštvili klubi Primorje, Ilirija, Hermes in Slovan, torej trenutno najboljša štiri moštva Ljubljane. LNP je razpisal za to tekmovanje poseben srebrni pokal, ki postane trajno last zmagovalca.

Tekme so bile izrečane v naslednji razvrstitvi:

ob 17. Ilirija : Slovan,
ob 17.45 Primorje : Hermes,
ob 18.30 finale med zmagovalcema.

Vsaka tekma traja 45 minut, t. j. polovico igralnega časa. Ob neodločenem izidu se bo zrebalo; edino ako bi ostal finale neodločen, se podaljša igra najprej za dvakrat 10 minut in se šele nato event. zreba.

Favorita za finale sta pač tudi tokrat Ilirija in Primorje, čeprav skrajšani igralni čas obeh tekem l. kola znatno poveča šanse, ki bi jih imela Slovan in Hermes v normalnem igralnem času. Po vsej verjetnosti bo publika v nedeljo torej prisostvovala zanimivi odločitvi borbi za pokal med Primorjem in Ilirijo. — Vsi klubi so obvezani nastopiti s kompletnimi 1. moštvili. Glavna tekma Ilirija in Primorje bosta postavila v glavnem isti team kot za nedavno prvenstvo srečanje, Ilirija je dobila z Unterterjem celo ojačanje.

Sportni drobci

Za pravoslavne binkosti dne 23. in 24. tega meseca praznuje beograjski univerzitetni sportni klub (BUSK) 10 letnico svojega obstoja. Za to priložnost je BUSK pripravil lep sportni program. Prvi dan se bo vršila slavnostna sportna akademija. Prvi in drugi dan pa nogometni turnir nogometnih reprezentanc ljubljanske, zagrebške, beograjske in bukareske univerze.

JNS je dobil od madžarskega nogometnega saveza poziv na konferenco, ki bi se imela vršiti v Budimpešti 23. t. m. Na tej konferenci bi se vršila pogajanja glede vzpostavitve sportnih odnosov ter ukinitve bojkota med našo državo in Madžarsko. JNS stoji na znanem stališču, da se morejo odnosi vzpostaviti šele tedaj, ko bo madžarski savez dal zadostna jamstva, da se njegovi sportni klubi pri gostovanjih v Jugoslaviji ne bodo bavili s politično propagando. JNS bo odgovoril, da sicer pristane na konferenco, ki pa naj se vrši v nevtralnem mestu. V to svrhu bo predlagal Gradec.

V torek se je vršila zadnja tekma "naja-

skega prvenstva med Rapidom in WAC. Z 2 : 2 (2 : 1) je ostala neodločena.

Ker sta dve kvalifikacijski tekmi med FC Milano in FC Genova za srednjeevropski pokal ostali neodločeni, je žreb odredil drugega italijanskega udeleženca pri tem tekmovanju. Žreb se je odločil za FC Genova, ki bo poleg Juventusa zastopal italijanske barve v tekmovanju za srednjeevropski pokal. Genova bo prihodnjo no delo igrala na Dunaju proti Rapidu druga tekma se bo vršila 7. julija v Genovi.

Zmaga hazenske družine zagrebške Concordije se nadaljujejo. Svojo šesto tekmo je odigrala v Beogradu proti reprezentanci Čukarice ter zmagala z 20 : 2.

I. SSK Maribor bo v okvirju proslave svoje 10 letnice priredil regato na Dravi. Tekmovalo se bo v štirih kategorijah, in sicer gospodje in dame posamezno in dvojice gospodov in mešane dvojice. Start bo najbrže na Felberjevem otoku, cilj pa pri državnem mostu.

Službeno iz LNP. Seja kazenskega odbora bo jutri, v petek ob 18.30 v posebni sobi kavarne Evropa Klube Jadran, Hermes, Slavija, Reka in Krakovo opozarja kaz. odbor na službene objave z dne 18. t. m. — Tajnik II.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes v četrtek ob 18. treninz skupine I.; vsi in točno! — SK Slovan (nogometna sekcija). Danes v četrtek ob 17. ure dalje na našem igrišču treninz, obvezan za vse člane. V nedeljo 23. t. m. imajo biti na igrišču SK Ilirije pol ure pred početkom tekme sedeči igralci: Globelnik, Škofic, Hariš, Pečar, Orm, Sleg, Volkar, Globelnik, Marchič, L. Lešek, Cirovič, Ključec, Lumbar, Bucik, Senig in Vidic.

Koliko ie vredna reklama

V Detroitu, na tleh Amerike, klasične dežele moderne reklame, je bil nedavno končan kongres mednarodne zveze oglašnih zavodov. Newyorški bankir Sisson je ob tej priliki razelasil karakteristične podatke o uspehu dobre in smotne reklame.

Več nego polovica vseh izdatkov za reklamo v Ameriki odpade na dnevnike in tednike. Koliko je vredno inseriranje, pa dokazuje tale konkreten primer, ki ga je Sisson podprl s številkami:

Neka tvornica za izdelovanje ščetki, ki si ni mogla v začetku nikakor opomoči, je s pomočjo oglasov postala veliko podjetje in potrojlja svojo proizvodnjo. Nepričakovano dvignjeni promet je omogočil znatno znižanje cen. Ljudje so kmalu kupovali izdelke za mnogo nižji denar kakor prej, vrhu tega pa so lahko vsak čas dobili najboljše produkte. Na podoben način se je rehabilitirala tudi neka veletrgovlana z žitom ki ni prej dala nič na oglaševanje in jo je šele izkušnja izmodrila, da se začela inserirati.

Lep primer je poskus 400 cvetličaren, ki so se združile v reklamno unijo. Reklama si je izbrala za geslo devizo: Cvetje govori! Uspeh ni izostal. V sedmih letih so se podjetja početrverstročila, blago na se je tudi v tem primeru pocenilo. Oglasi torej pomagajo ne le inserentom, ampak tudi občinstvu, ki kuneje.

Gospodarstvo

— Vojna škoda in slovenski denarni trg. K izvajanjem pod tem naslovom 16. t. m. nam pošilja Mestna hranilnica ljubljanskega pojasnilo, iz katerega povzemamo: Res je, da imajo regulativne hranilnice v Sloveniji precejšnje vsote investirane v papirarno varnih državnih vrednostnih papirjih, osobito tudi v obveznicah 2 in pol odst. vojne škode (ratne štete), ki se smatra in je tudi dober naložben papir. Ne sme pa postati spekulacijski papir, za kar bi ga razni spekulanti radi proglasili. Ne-le hranilnice, ampak tudi vsak drug posestnik obveznic vojne škode in država sama ima velik interes na tem, da se tečaj teh obveznic ne ruši, temveč da se dviga ali pa vsaj drži na gotovi višini. To velja tudi za druge državne papirje. Ker navzle svoječasno zagotovilo vlade, da bosta Poštna hranilnica in Držav. hipotekarna banka na borzah intervenirali v prilog vojne škode, tečaj teh obveznic v poslednjih mesecih kaže tendenco navedol in je padel od 427 na 400, je Zveza jugoslovenskih hranilnic v sporazumu s Društvom bančnih zavodov, Zadrugne zveze in Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani od poslala te dni posebno resolucijo gospodu ministrskemu predsedniku, ki je naprosila, da energično nastopi proti baissistom vojne škode in proti rušiteljem državnega kredita v obče. Trditve zagrebških in beograjskih listov, da so zaradi padca vojne škode utrpeli hranilnice veliko škodo in izgube in da zaradi tega ne bodo v položaju, da bi sodelovale pri vpisovanju delnic Privilegirane agrarne banke, pa je povsem tendenciozna in ne more biti resno mišljena. Zakaj, kolikor vemo, hranilnice ob padajočem tečaju obveznic vojne škode niso prodale in torej tudi niso morale utrpeti nikake dejanske izgube. Ako se hranilnice ne bodo mogle v toliki meri udeležiti vpisovanja delnic Agrarne banke, kakor bi se glode na višino njihovih hranilnih vlog morda pričakovalo, je vzrok temu v prvi vrsti dejstvo, da hranilnice same neposredno vsaka v svojem okoliščju že od svojih početkov vrše iste naloge, ki jih namerava vršiti Privilegirana agrarna banka s tem, da dovoljujejo ceno posojila poljedelcem in hišnim posestnikom. Prošenj za taka posojila je letos v obilici. Hranilnicam pa je skrbeti tudi za kreditne potrebe in investicije domačih občin. In tu prihajajo v poštev milijonska posojila. Razpoložljiva sredstva so hranilnicam omejena naposled tudi s tem, da že deset let ne prejajajo nikakih obresti od predvornih državnih rent, katerih so po zakonu morale imeti v svojih pokladnicah za težke milijone.

— Statistika o neposrednih davkih. V finančnem ministruvju je končana statistika o neposrednih davkih, iz katere je razvidno, da je vsota neposrednih davkov tekom zadnjih let zelo porasla. Tako se je v letu 1919. izterjalo neposrednih davkov za 86.39 milijona Din, dočim se jih je v letu 1928. za 1774.04 milijona Din.

— Banjaluka se poteguje za tvornico umetne svilne. Mesto Banjaluka je stavilo ponudbo Destilacij, d. d. v Testišu, da bi se zgradila na njenem področju tvornica umetne svilne. Mesto obljublja, da bo podjetju šlo vsestransko na roko.

— Redni občni zbori. Splošna gradbena, gospodarska produktivna zadruga »Naprejek«, t. j. z. o. z. v Celju, 23. t. m. ob 8. zjutraj v dvorani Delavske zbornice v Celju. »Korotan«, lesna industrijska delniška družba na Prevaljah, 27. t. m. ob 15. v družbeni pisarni v Farni vasi.

— Likvidacija. Stavbna zadruga državnih namestencev »Svoj dom«, t. j. z. o. z. v Mariboru, je prešla v likvidacijo. Upniki naj prijavijo likvidatorju dr. Rudolfu Perhancu, profesorju na državnem moškem učiteljski v Mariboru, terjatve tekom enega leta.

— Pasivna zunanja trgovina Zedinjenih držav. Ameriška zunanja trgovina v maju t. l. je bila prvič po dolgem času zopet pasivna, in sicer za 14 milijonov dolarjev, dočim je bila v mesecu aprilu aktivna za 18 milijonov dolarjev, a v maju 1928 za 68 milijonov dolarjev.

Borze

Na ljubljanski borzi je bil devizni promet sredi. Največ se je trgovalo z devizami na Prago, Dunaj, Berlin in London. Narodna banka je pokrila vso potrebo razen v devizi na Varšavo, katere potrebo je pokrila privatna ponudba. Deviza na Varšavo je bila zaključena po 6.20.

Na zagrebškem efektne tržišču je bila danes Vojna škoda dalje čvrsta. Zaključki so bili doseženi za aranžma, kaso in junij po 403, za december pa po 424. Včerajšnji zaključek za december je bil 420. Investicijsko se je zaključilo po 84.5. Na tržišču privatnih papirjev so bile običajne tečajne izpremembe ob majhnem prometu. Od bančnih vrednot beležijo zaključke Prastrediona po 852.5, Unionbanka po 202 in Jugo po 82, od industrijskih vrednot pa Brod vagon po 150, Union po 160 — 170 in Dubrovačka po 500. — Na beograjski borzi je bila zaključena Vojna škoda promptna po 403 — 407, za junij po 408.5 — 407 in za julij po 409.

Devize in valute. Ljubljana. Amsterdam 22.8825, Berlin 13.5775—13.6075 (13.5925), Bruselj 7.9107, Budimpešta 9.9348, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9905—8.0205 (8.0055), London 275.85—276.65 (276.25), Newyork 56.87, Pariz 222.90, Praga 168.20—169 (168.60). Varšava 6.185 — 6.215 (6.20).

Zagreb. London 275.86 — 276.66, Newyork 56.77 — 56.97, Pariz 221.90 — 223.90, Milan 297.10 — 299.10, Curih 1094.4 — 1097.4, Amsterdam 22.8825 — 22.9125, Berlin 1357.75 — 1360.75, Dunaj 799.05 — 802.05, Praga 168.20 — 169.00, Budimpešta 991.96 — 994.98.

Curih. Beograd 9.1275, London 25.20625, Newyork 520, Pariz 20.3375, Milan 27.2025, Berlin 124.065, Dunaj 73.05, Praga 15.385, Bukarešta 3.08625 Budimpešta 90.60, Sofija 3.755, Varšava 58.25.

Dunaj. Beograd 12.47375 — 12.51375, Berlin 169.55 — 170.05, London 34.45125 do 34.55125, Milan 37.18 — 37.28, Newyork 710.35 — 712.85, Pariz 27.7725 — 27.8725, Praga 21.01875 — 21.09875, Curih 136.61 do 137.11, dinarji 12.4575 — 12.5175.

Effekti.

Ljubljana. Celjska 170 denar, Ljubljanska kreditna 123 d., Prastrediona 850 d., Kreditni 170 d., Vevče 118 d., Ruše 275—285, Stavbna 50 d., Sešir 105 d., Kr. ind. zaklj. 260.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 403 — 404, kasa 402 — 404, junij 403 — 404, december 423 — 424.5, investicijsko 84 — 85, agrarne 50 — 51; bančne

Od solnea zažarelo, zdravo kožo
hočete pač imeti. Vdrgnite torej svoje telo z

NIVEA-CREME

In potem ven na prosto, na zrak in solnce. NIVEAU-KREMA ojači paleči učinek solčnih žarkov in zmanjša nevarnost skaleče solnarice. Toda suho mora biti vaše telo! Nikdar ga ne smete mokrega izpostaviti solnim žarkom! In poprej ga vedno natret!

Samo Nivea-krema vsebuje kožo nezujči Eucerit in v tem temelji njen učinek.

Dose po Dn 8, 5, 10 in 22 Tube iz Metega knjižna po 9 in 14 dinarjev.

Radio

Izvleček iz programov

Četrtek, 20. junija.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Zaključno predavanje iz češčine. — 20: Ob 10-letnici slov. univerze: IV. O tehniški fakulteti. — 20.30: Antologija slov. lirike. — 21: Operni in operetni večer, izjava radio-orkester. — 22: Napoved časa in poročila.

Petek, 21. junija.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Detinska doba (ga. Bartolova). — 20: Ob 10-letnici slov. univerze: V. O teološki fakulteti. — 20.30: Slovenska literarna zgodovina. — 21: Gerbičev večer. Za uvod govori g. J. Mantuani; poje gđ. Dolenčeva, pri klavirju ga. Osterc-Vallalova. — 22: Koncert radio-orkestra. — 23: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 13.15: Reproducira glasba. — 20.35: Večer arij; poje Lucija Ožegović (alt). — 22: Koncert lahke godbe. — BEOGRAD 12.45: Reproducira glasba. — 20.25: Godba na harmoniko. — 21.45: Poročila. — 22.10: Koncert radio-kvarteta. — 23.15: Recitacije. — PRAGA 16.25: Pevski in klavirski koncert iz Bratislave. — 19.05: Offenbachove skladbe. — 20: Sinohra. — 22.20: Koncert lahke godbe. — BRNO 19.05: Večerni koncert orkestra. — 20: Prenos programa iz Prage. — VARŠAVA 15.50: Reproducira glasba. — 17.55: Koncert lahke godbe. — 20.30: Simfonični koncert: Beethovenove skladbe. — Prenos inozemskih postaj — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra. — 17.40: Glasbena akademija. — 20.05: Koncert Offenbachove glasbe. — Orkestralen koncert lahke godbe. — BERLIN 17: Koncert lahke godbe. — 20: Zabaven večer. — 20.45: Orkestralen koncert. — FRANKFURT 20.15: Zabaven večer. — 22.30: Orkestralen in pevski koncert lahke glasbe. — LANGENBERG 17.45: Večerni koncert (harfe, violina in čelo). — 20: Orkestralen in pevski koncert. — Lahka godba. STUTTGART 16: Dopoldanski koncert. — 20: Operni večer. — 22.30: Koncert iz Frankfurta. BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 18: Orkestralen koncert. — 20.20: Liszt: »Missa Choralis« za zbor in orgle. — 21.30: Volfsinske in klavirske sonate. — Koncert ciganske kapele. LONDON 19.45: Koncert volfske godbe. — 20.25: Prenos opere. — 21.35: Koncert španske glasbe. — 23: Presenečenja. — RIM 17.30: Dopoldanski koncert. — 21: Pietričeva opera »Taffolina«. — STOCKHOLM 18.20: Koncert lahke godbe. — 20: Zborovski koncert. — 20.45: Goossens: Sonata za klavir in violino. — 22: Reproducira glasba.

Globoko nžalošeni naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena soproga, mamica, stara mamica, sestra, teta in svakinja, gospa

Marija Kovič

soproga šolskega sluga

dne 19. t. m. po krajšem, mučnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 21. junija 1929, ob 2. uri pop. iz hiše žalosti, Sp. Šiška, Galska cesta št. 17, na pokopališču v Dravljah.

V Ljubljani, dne 19. junija 1929.

Josip Kovič, soprog.

Joško, Pavle, Ivan, Minka, Franci, Roza, Tona in Marjan, otroci, in ostalo sorodstvo.

Občina Ljubljana

Mestni (mrtvi) zavod

Solan creme ali olje

dokazano najbolje za solnjenje. Dobi se povsod
A. KANC sinova, drogerija, Ljubljana
Židovska ulica 1.

Neobhodno potrebne za vsak hotel, gostilne, delikatesne trgovine, planinske kočje, turiste, izletnike in druge, so

hrenovke v škattljicah

po 4 in 12 parov. Izvrstnega okusa, praktično in ceno.

Jeterne in šunkne pastete

v škattljicah po 100 gr neto. — Priznana najboljša!

Za dobro trajnost se jamči! **Herman Wögerer**
Veletrgovina z mesom, klobasami, slanino in tovarna konserv, MARIBOR.

Zahvala.

Za številne izraze sočutja ob priliki izgube našega ljubljenege očeta, gospoda

MIHAELA VEHOVARJA

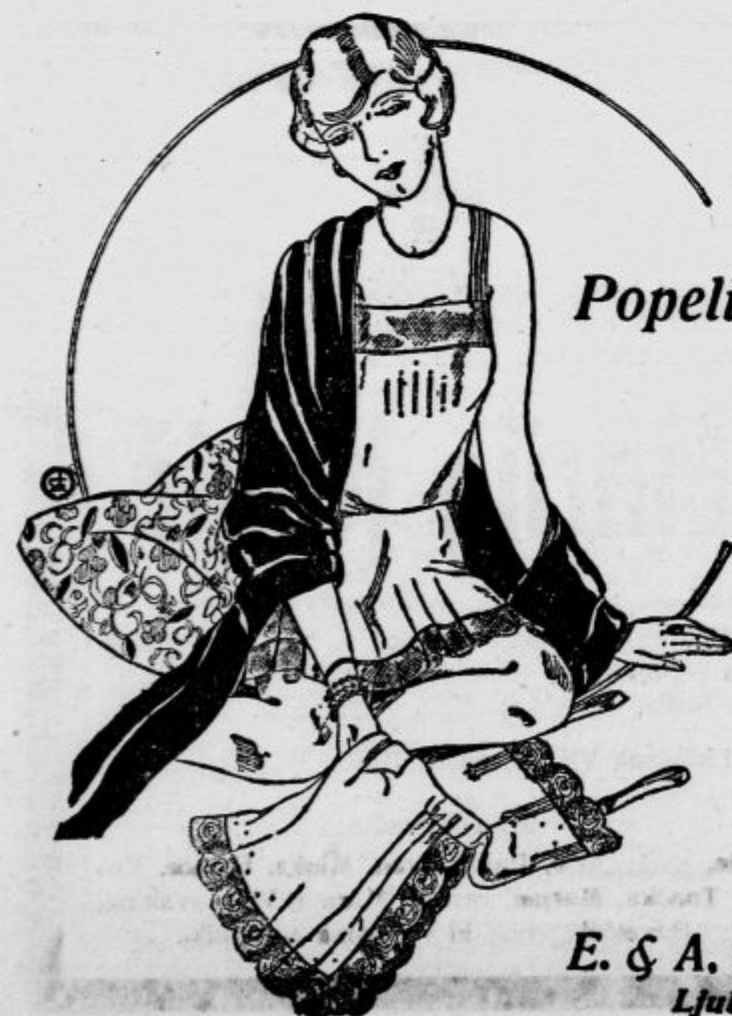
viš. sodnega svetnika

izrekamo tem potom iskreno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo gg. zdravnikom za njihovo požrtvovalno pomoč, g. predsedniku dež. sodišča, njegovim stanovskim tovarišem, darovalcem cvetja ter vsem prijateljem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 19. junija 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

Pisarniške potrebščine
Ogljeni papir
Barvni trakovi
Strojepisni papir
Vošeni in kožnati papir
Sestalni papir
Barva za vse aparate
Zvitki za blagajne
Zvitki za hektograf
Vezniki, preluknjači
Lud. Baraža, Ljubljana, Šelenburškova ulica šte. 6
Točna posrežba
Telefon 2980
Nizke cene!

Popelin, batist
in svila
za
damsko
perilo

E. & A. Skaberné
Ljubljana

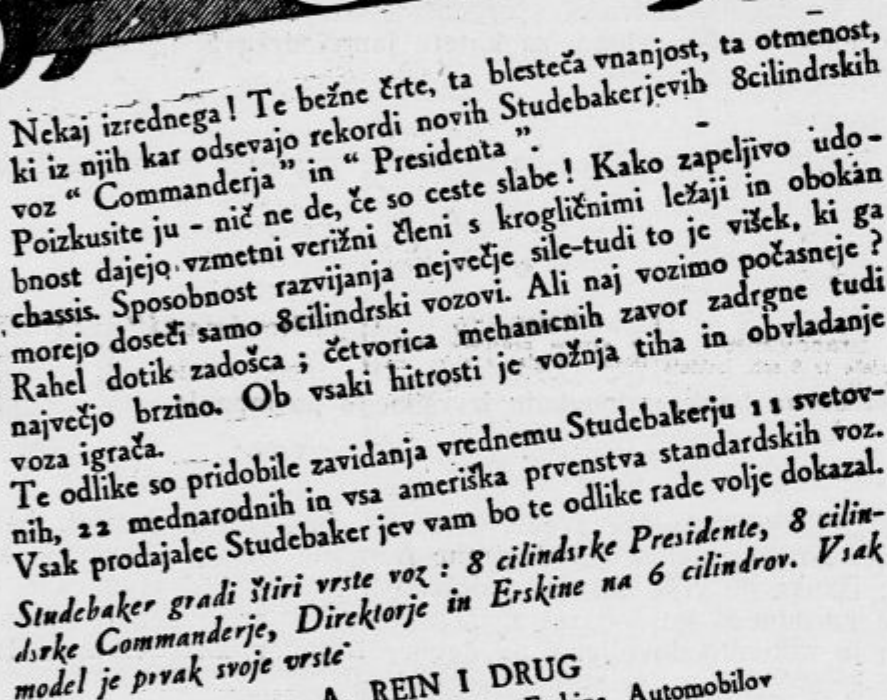
154

Zgodovinski roman.

Toda že se je splošnevestil in si stresel svojo divjo glavo. Šop
trakov, ki ga je mra! Barba Roja sneti živemu ali mrtvem, mu
je izzivalno zavihral nad čelom. Njegovo sršče oko je obletelo
borišče. Še trenutek in epazil je na nasprotnem koncu nepremič-
nega jezdeca, ki je čakal njegovega napada.

Barba Roja je bil zdirjal do ograde. Tam se je ustavil in se

priliko, da ga sune s koplem, v skok zurevil proti nasprotni strani arene.

Dvakrat obokani enostani. Dva
 širši zadnji sedci. Dvojna karburacija.
 Avtomatska vrhuha spornica. Vetrobrn
 in meglomiljvega stebila. Uredljiv sed
 se vossnika. Uredljiv varnosten krmil
 volant. Uredljivi pedal na zaviranju
 Vsmetni veržni členi s krogličnimi ležaj
 Hidravlični stabilizator sunkov.

Zastopnik za Slovenijo
D. MEKOVEC I DRUG,
ČAKOVEC, Zvonimirova ul. 7

Zahtevajte od svojega trgovca da prodaja
originalno
Jugobanat-patent-moko
pri kateri bo sicer nekoliko manje zaslužil pač pa
boste vi bolj zadovoljni s svojim kruhom in pecivom.

Javna zahvala.

Podpisani se zahvaljujem banki Slaviji v Ljubljani za izplačano zavarovalnino za škodo, katero mi je napravila strela. Priporočam vsakemu, da se zavaruje pri banki "Slaviji". 8001-a

Damijan Godec
Ljubljana VII, Aljaževa c. 3.

»Čestite so letos dobro obrodile! Za zimo jih ohranite najbolje v WECK-ovih časah za vkuhanje.

Tovarniška zaloga

Weck

za celo državo pri tv. Fructus, Ljubljana, Krekov trg 10.-11. Ma-

ribor: Carl Lott in Pünter & Lenard. Čestite: Jo-

žica Jagodič.

Zahtevajte cenik!

**Novi znanstveni
preparati za
pomlajevanje!**

Znameniti zdravnik dr. Richard Weiss v Berlinu je izumil način pomlajevanja z ultravioletnim žarkovi svetljenimi tabletami »Vitaline« in »Fertiline«. Ta najnovija metoda je sedaj senzacija na polju medicine ig za njo govore tisoći priznanic od zdravnikov in odjemalcev, sanatorijev in znanstvenih institutov. Vse te priznanice so overovljene po javnem notarstvu.

Da vas upoznamo s temi izvrstnimi znanstvenimi preparati, razpošiljamo vam gratis in

zastonj 10.000 knjig

z umetniškim slikami v več barvah. Ako torej želite poslati ene take knjige (odprto kot tiskovino), pošite nam samo eno kartu s svojim naslovom. Ako pa želite, da se vam knjiga pošlje v zapretem ovojku brez zunanjeg napisa vsehine ali naše firme, izvolite poslati dva dinara za znanak za porto.

Obrnite se takoj na naslov:
Dr. RICHARD WEISS,
Jelačićev trg št. 20/25, Zagreb.

Specijalna En detail
trgovina vozičkov in koles
 En gros
 V zalogi kolesne opreme in igrače za otroke
 Renoviranje koles, vozičkov in šivalnih strojev
ZEMELROK OTON
 Tržaška cesta — Gilence Marijin trg 8

„Zacherlin“

staroznano najučinkovitejše sredstvo za uničevanje
vsakovrstnega mrčesa, uniči popolnoma muhe, bolhe,
stenece, molje, ščurke, mravlje itd. ter njih ličinke.
Zahtevajte ga samo v originalnih steklenicah in škatli-
zah z napisom »Zacherlin«.

6913

VLAHOV
ELIXIR, ki krepi in
zdravi želodec, je edino
R. VLAHOV
odlikovan na vseh svetovnih izložbah.
Ime **VLAHOV** z našo etiketo je zašči-
teno po vseh državah sveta.
ČUVAJTE SE PONAREJANJ!

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, da je naša srčno ljubljena soproga, sestra in teta, gospa.

Marija Gantar

soprog a arzanerja mestnega pogrebnege zavoda

v sredo, dne 19. junija t. l., ob ½ 2 ponoči, po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb druge pokojnice se bo vršil v četrtek, dne 20. junija 1929, ob ½ 6 uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanski nasip štev. 8, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 19. junija 1929. 770

Žalujoči soprog in ostali sorodniki.

 Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni! Najnoveši model otroških vozíčk od preprostega do najfinejšega, in igrani vozíci v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovijih modelov, deli in pnevma tika. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

TRIBUNA & F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozítko,
Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Najboljši in najekonomičnejši
elektromotorji
iz znanih čeških tovarn
Škoda Zaveži v Plaznu
se nahajajo v velikosti 1/4 do
30 k. s. stalno v naši zalogi v
Ljubljani. — Obrnite se na:
Zastopstvo Škodavih Zavežev
Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.
Telefon 2006. 97

Bele emajlirane ploščice

za oblaganje zidov in štedilnikov, dobavlja in postavlja
„MATERIJAL“ dr. z o. z., Ljubljana,
Dunajska cesta št. 36.

Razpis.

Privilegirana

agrarna banka d. d.

Temeljna začetna glavnica 300,000.000.-- Dinarjev

Poziv na vpis delnic privilegirane agrarne banke d. d.

Nepovoljne gospodarske razmere, v katerih živi, dela in proizvaja večina naših poljedelcev, so se zadnji čas zelo poslabšale. Suša, ki je bila pri nas zaporedoma tri leta, je težko zadela naš največji stan poljedelca in še bolj otežkočila pogoje za njegov gospodarski na predek. Slabe žetve so prisilile kmeta, da se je zadolžil, često za velike nevzdržne obresti. Poleg tega so nepravilna tekma naših poljedelskih proizvodov s tujo konkurenco na zunanjih trgih in ojačana carinska zaščita, s katero mnoge države zavarujejo svojo poljedelsko proizvodnjo, povzročile padec cenam naših kmetjskih pridelkov.

Treba je brez odlašanja in takoj napraviti konec temu neznošnem stanju s tem, da se poljedelcu odločno priskoči na pomoč v interesu njega samega, kakor tudi v interesu splošne gospodarske koristi ostalih narodnih slojev.

Kraljeva vlada, ki je skrbno proučevala vprašanje, kako bi se pomagalo kmetu, ki ječi pod tako težkimi razmerami, se je odločila, da takoj pristopi ustanovitvi posebne denarne ustanove, da more preskrbeti kmeta s cenenimi kratko in dolgoročnimi posojili. Radi tega se je z zakonom od 16. aprila t. l. ustanovila PRIVILEGIRANA AGRARNA BANKA D. D., ki naj izpolnjuje in vrši gornjo nalogo.

Privilegirana Agrarna Banka s sedežem v Beogradu je delniška družba, ki bo ustanavljala svoje podružnice in ekspoziture tudi v drugih mestih naše države, kjerkoli bo to zahtevala poslovna potreba.

Začetna glavnica banke znaša 300,000.000.— dinarjev, razdeljena na 600.000 delnic, ki se glase na ime, vsaka po 500.— dinarjev. Bančna glavica se more povečati do ene milijarde dinarjev. Država prispeva pri prvem vpisu delnic s 120,000.000.— dinarjev, državna razredna loterija v začetku z 20,000.000.— dinarjev. Poleg tega je velik del vpisa zagotovljen od državne hipotekarne banke, narodne banke in poštne hranilnice.

Vodstvo Privilegirane Agrarne Banke bo v rokah upravnega odbora, ki sestoji iz 15 članov. Predsednik upravnega odbora je postavljen s kraljevim ukazom, sedem članov postavlja predsednik ministrskega sveta na predlog poljedelskega ministra, ostalih sedem članov voli zbor delničarjev.

Banka bo dajala kratko in dolgoročno posojila izključno poljedelcem, poljedelskim, zadružnim, kreditnim, proizvajalnim ustanovam, podpornim zakladom in sličnim ustanovam. Posojila bodo dana na podlagi obveznic, menic, ki zapadejo najdalje do enega leta, na podlagi zastave poljedelskih proizvodov in na tekoči račun. Dolgoročno posojila bo dajala banka na zastavo nepremičnin. Banka bo denarno pomagala zadružnim organizacijam, da se zgrade skladišča za poljedelske proizvode in za organizirano skupno prodajo poljedelskih proizvodov. Banka bo prejela hranilne vloge, za katere jamči država. Izdajala bo tudi založnice na podlagi posojila na nepremičnine.

Z ozirom na določbe zakona o ureditvi banke uživa ona velike predprave:

Državne ustanove bodo sprejemale delnice agrarne banke kot kavčijo, narodna banka, državna hipotekarna banka in poštna hranilnica jih bodo na prejemale v zastavo (lombard).

Banka je oproščena vseh državnih in samoupravnih davkov in doklad.

Država jamči za izplačilo hranilnih vlog, kakor tudi za založnice in bančne obveznice.

Država jamči za izplačilo dividende do 6% na delnico. Preko te najmanjše dividende, ki je zakonito zagotovljena, imajo delničarji pravico tudi na superdividendo v razmerju z višino čistega bančnega dobička.

Privilegirana Agrarna Banka bo imela vse pravice, katere uživa državna hipotekarna banka v pogledu izvršilnega postopanja.

Na skupščini delničarjev ima vsakih 10 delnic en glas.

— : —

Pozivajo se vsi pridobitni krogi, gospodarske ustanove, poljedelske zadruge ter njihove zadružne zveze, ustanove in denarni zavodi, banke, zavarovalna društva in vsi državljani, katerim je napredek našega kmeta in naše zemlje na srcu, da z vpisom delnic Privilegirane Agrarne Banke prispevajo k ustvarjanju čim čvrstjšega temelja te koristne ustanove. Z vpisovanjem delnic Privilegirane Agrarne Banke ne vrše oni samo dolžnosti vestnega državljana s tem, da stavljajo na razpolago svoja sredstva poljedelstvu, ki je najvažnejša in temeljna panoga našega narodnega gospodarstva, nego vlagajo svoj denar plodonosno v sigurni prvovrstni vrednostni papir z zagotovljeno dividendo. Denarnim zavodom in bankam je zakonito dovoljeno, da delnice Privilegirane Agrarne Banke vpišejo za svoje rezervne fonde.

Pri vpisu je treba položiti 125.— dinarjev, to je 25% nominalnega iznosa delnice brez kakih stroškov, a ostanek je treba plačati v treh enakih obrokih, po pozivu upravnega odbora, najdalje do 31. marca 1930.

Vpis delnic se vrši od 22. maja do 22. junija zaključno pri sledečih ustanovah:

Državna hipotekarna banka
Narodna banka
Poštna hranilnica

s svojimi podružnicami,

Zadružne Zveze,
Oblastne Zadrage osnovane po Zakonu o Poljedelskem Kreditu

IN SLEDEČE BANKE:

V SRBIJI:
BEOGRAD: Beogradska Zadruga
Zanatska Banka Kraljevine SHS.
Gen. Banka za Trgovinu i Industr.
Izvozna Banka
Jadransko Podunavska Banka
Opšte Jugoslav. Bankarsko Društvo
Srpsko Amerikanska Banka
Tehnička Banka
Cinovička Banka
Francosko Srbska Banka
Jugoslovenska Udružena Banka
ALEKSINAC, Aleksinacka Štedionica
ARANDJELOVAC, Sumadijska Kred.
itna Banka
VALJEVO, Valjevska Štedionica
VELES, Veleška Banka
VEL. GRADIŠTE, Gradj. Štedionica
VRANJE, Vranjska Kreditna Banka
VUČITRN, Vučitrnska Kredit. Banka
GILJANE, Giljanska Privredna Banka
GOR. MILANOVAC, Rudnička Banka
GRUŽA, Gružanska Banka
ZABAR, Moravska Štedionica
ZAJECAR, Zaječarska Zadruga
JAGODINA, Jagodinska Štedionica
KNJAŽEVAC, Knjaževačka Štedionica
KOSOVSKA MITROVICA, Kosovska
Banka
KRAGUJEVAC, Kragujevačka Šuma-
dijska Banka
KRALJEVO, Kraljevska Akcionarska
Štedionica
KRUPANI, Radjev. Privredna Banka
KRUSEVAC, Krusevačka Zadruga
KUMANOVO, Kumanovska Trgov. i
Industrijska Banka
LAPOVO, Lapovska Kreditna Banka
LESKOVAC, Leskovačka Centralna
Banka
LOZNICA, Podrin. Zemljorad. Banka
NIS, Niška Banka

MLADENOVAC, Mladenovačka Pri-
vredna Banka
NEGOTIN, Negotinska Štedionica
NIS, Niška Zadruga
Prva Generalna Banka
Niška Banka
OBRENOVAC, Obrenovačka Zadruga
PALANKA, Palanačka Trgov. Banka
PARACIN, Paraćinska Trgovačko-Za-
natska Banka
PEC, Pećska Trgovačko-Industrijska
Banka
PIROT, Pirotska Trgovačko-Zanatska
Banka
POŽAREVAC, Požarevačka Trgovač-
ka Banka
POŽEGA (Užička), Požeška Gradj.
Štedionica
PRIJEPOLJE, Porinska Banka
PRIZREN, Prizrenska Banka
PRIŠTINA, Prištinska Banka
PROKUPJE, Toplička Zadruga za
kredit i štednju
RACA, Ragujevačka, Račanska
Banka
SVILAJNAC, Resavska Zadruga
SKOPJE, Banka Stara Srbija
Trgovačko-Industrij. Banka Vardar
SMEDEREVO, Podunav. Okr. Zadr.
Smederevska Kreditna Banka
SOPOT, Kosmajski Akcionar. Zadr.
STRUMICA, Strumička Trg. Banka
TETOVO, Tetovska Trgovačka i In-
dustrijska Banka
ČUPRIJA, Čuprijska Štedionica
UB, Ubska Ekonomska Banka
UROŠEVAC, Uroševačka Banka
UŽICE, Užička Gradjanska Štedionica
ČAČAK, Čačanska Izvozna i Uvozna
Banka
ŠABAC, Šabačka Trgovačka Banka
ŠTIP, Bregalnička Banka

V HRVATSKO I SLAVONIJI:
ZAGREB: Jugoslovenska Banka
Jugoslovenska Udružena Banka
Prva Hrvatska Štedionica
Srpska Banka
BROD NA SAVI, Srpska Kred. Banka
VINKOVCI, Prva Vinkovačka Vere-
sijska Banka
VUKOVAR, Srpska Kreditna Banka
DARUVAR, Čehoslovačka Banka
ZEMUN: Srpska Narodna Štedionica
Trgovačka Banka
INDJIJA, Prva Indjijska Kred. Banka
IRIG, Srpska Privredna Zadruga
KARLOVAC, Srpska Kreditna Banka
i Štedionica
NOVA GRADIŠKA, Srpska Štedionica
OSIJEK: Slavonska Agrar. Štedionica
Srpska Centralna Banka
RAVNA GORA (Gorski Kotar), Ban-
ka i Štedionica
RUMA, Srpsko-Sremiska Banka
SENJ, Senjska Štedionica
SISAK, Posavska Štedionica
ST. PAZOVA, Staropazovska Štedi-
onica
ČAKOVEC, Čakovečka Medjumurska
Štedionica
SID, Sidska Štedionica

V SLOVENIJI:

LJUBLJANA: Zadružna Banka
Zadružna Gospodarska Banka
Kredit. Zavod za Trg. in Industrij
Ljubljanska Kreditna Banka
MURSKA SOBOTA, Prekmurska
Banka
MARIBOR: Mariborski Kredit. Zavod
Posojilnica
CELJE, Celjska Posojilnica

V VOJVODINI:
APATIN, Apatin. Banka i Štedionica
BELA CRKVA, Srpska, Kredit. Ban-
ka i Štedionica
V. BEČKEREK, Opšta Privr. Banka
Srpska Štedionica
VEL. KIKINDA: Srpska Banka
Velikokikindska Central. Štedionica
VRŠAC, Vršacka Pučka Banka
NOVI BEČEJ, Narodna Štedionica
NOVI VRBAS, Novovrbas. Štedionica
NOVA KANJIZA, Novokanjiška Cen-
tralna Štedionica
NOVI SAD: Trgov. i Obrtna Banka
Srpska Trgovačka Banka
PANČEVO: Pančevačka Kred. Banka
Pančevačka Pučka Banka
SENTA, Senčanska Okruž. Štedionica
SOMBOR, Somborska Zanat. Banka
SRPSKI ITEBEJ, Banka Posednika
Srp. Itebej, Pašnjaka D. D.
ST. BEČEJ, Bačko-potiska Kreditna
Banka
SUBOTICA: Opšta Kreditna Banka
Opšta Privredna Banka
TITEL, Prva titelska Štedionica
ČURUG, Čuruška Okruž. Štedionica
ODŽACI, Odžačka Štedionica

V BOSNI IN HERCEGOVINI:

BANJA LUKA: I. Banjalučka Šted.
Srpski Kreditni Zavod
BIJELEJINA, Zemljoradnička Banka
BIHAĆ, Srpska Banka
BOSANSKA GRADIŠKA, Srpski Kre-
ditni Zavod
BOS. DUBICA, Srpska Štedionica
BOSANSKA KRUPA, Srpska Banka
i Štedionica
BOSANSKI NOVI, Srpska Štedionica
BOSANSKI PETROVAC, Srp. Banka

BOSANSKI ŠAMAC, Srpska Banka
BRČKO, Prva Muslimanska Banka
BUGOJNO, Srpska Banka
VIŠEGRAD, Srpska Prometna Banka
GACKO, Srpska Štedionica
MOSTAR: Srpska Banka
Hercegovačka Banka
PRIJEDOR, Prva Srpska Štedionica
SANSKI MOST, Srpska Štedionica
TEŠANJ, Muslimanska Trgovačka i
Poljoprivredna Banka
TRAVNIK, Hrvatska Banka
TREBINJE, Srp. Banka i Štedionica
FOČA, Srpska Banka i Štedionica
SARAJEVO: Banka Gajret
Bosanska Industr. i Trg. Banka
Zemal. Banka za Bosnu i Herceg.
Srp. Centralna i Privredna Banka
Amerikansko-Srpska Banka

V DALMACIJI:

DUBROVNIK, Dubrovačka Trgovačka
Banka
KOTAR, Bokoška Banka
SPLIT, Prva Pučka Dalmatin. Banka
SUPETAR, Bračko - Amerikanska
Banka
HERCEG NOVI, Hercegnov. Banka

V CRNI GORI:

Cetinje, Crnogorska Banka
Cinovička Štedionica
NIKŠIĆ, Nikšićska Kreditna Banka
PODGORICA, Podgorička Banka

V Beogradu, maja 1929.

Vladni komisar

Vojin M. Djuričić s. r.